

Beoordelingskader voor de aanvraag TLV SBO of SO Samenwerkingsverband PO Midden-Holland

30 november 2016

Bijlage: Bepaling soort TLV en SO-categorie

1. Inleiding

Binnen het samenwerkingsverband Midden-Holland wordt met ingang van het schooljaar 2016-2017 de inzet van extra ondersteuning voor leerlingen binnen de bestuursorganisaties zelf bepaald, waarbij elk bestuur daarvoor een eigen systematiek ontwikkelt. Tegelijkertijd wordt met ingang van het schooljaar 2016-2017 de inhoudelijke en procedurele beoordeling van de toelaatbaarheid tot het SBO en SO op het niveau van het samenwerkingsverband belegd. Dit moet ervoor zorgen dat voor alle scholen de aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) gelijkelijk beoordeeld worden. De verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband tot het besluiten over de aanvragen TLV wordt gemandateerd aan een TLV-commissie. Voor de inhoudelijke en procedurele beoordeling van de TLV-aanvragen stelt het samenwerkingsverband een beoordelingskader vast. Dit beoordelingskader beschrijft de volgende zaken: de visie op de TLV toekenningen van het samenwerkingsverband, de bevoegdheid van de TLV-commissie, de eisen die aan TLV-aanvragen en aan de toekenningsbeslissingen worden gesteld, de procedure en de inhoudelijke afwegingen waarop de TLV-commissie haar beslissingen baseert.

2. Visie van het samenwerkingsverband

In het passend onderwijs beleid staat de onderwijsondersteuningsvraag centraal: wat heeft dit kind in deze situatie nodig, hoe gaan we dat organiseren en arrangeren en wie en wat hebben we daarvoor nodig. In het ondersteuningsplan voor het samenwerkingsverband Midden-Holland (OP, p. 8¹) is deze visie bevestigd. Als uitgangspunt geldt, dat het kind, waar mogelijk, ondersteund wordt op de basisschool. Is dit niet mogelijk in de basisschool waar de leerling staat ingeschreven, dan wellicht in een andere basisschool binnen de bestuursorganisatie of in het samenwerkingsverband. Indien dit niet mogelijk is geeft het samenwerkingsverband, op aanvraag van de school, een TLV af waarin de aard en de duur van de TLV afhankelijk is van het ontwikkelingsperspectief van de leerling. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk een terugkeer op de reguliere school. Voor leerlingen bij wie evident is dat zij blijvend op het speciaal (basis)onderwijs zijn aangewezen, wordt de TLV toegewezen voor de periode die daarvoor nodig is.

Het beoordelingskader vloeit voort uit het ondersteuningsplan en is vastgesteld door het Algemeen bestuur. Het is bekend bij ouders en scholen en heeft bij alle scholen een logische plaats gekregen binnen de ondersteuningstrajecten en de toeleiding naar een TLV. Handelingsgericht denken en werken is daarbij steeds het uitgangspunt.

¹ De samenwerkende schoolbesturen willen ondersteuning bieden die gebaseerd is op wat een leerling nodig heeft met als uitgangspunt 'wat het kind al kan';

3. Bevoegdheid van en opdracht aan TLV-commissie

- 3.1 Het samenwerkingsverband Midden-Holland mandateert de TLV-commissie tot het beoordelen van de aanvragen voor TLV's en tot het zelfstandig besluiten over de toekenning van de TLV's voor SBO en SO, inclusief de categoriebepaling voor de SO-TLV's.
- 3.2 De TLV-commissie handelt in haar oordeelsvorming volgens dit beoordelingskader en verantwoordt elke beslissingen in termen van dit beoordelingskader. De verantwoording is in ieder geval schriftelijk. Bij een verzoek daartoe van de school en/of betrokken ouders, licht de TLV-commissie haar beslissing mondeling toe. Bij een overleg over een TLV-beslissing worden, naast de school, ook altijd de ouders uitgenodigd.
- 3.3 Het bestuur van het samenwerkingsverband draagt zorg voor een adequate facilitering van de TLV-commissie zodat deze haar opdracht zorgvuldig en binnen de wettelijke kaders die daaraan gesteld zijn, kan uitvoeren.
- 3.4 De commissie draagt er zorg voor dat zij op de hoogte is van de actuele afspraken over de basisondersteuning in het samenwerkingsverband.
- 3.5 De commissie stelt jaarlijks voor 1 november een verslag op van haar werkzaamheden over het vorige schooljaar. Bestuurder en commissie stellen jaarlijks de inhoudelijke eisen aan het jaarverslag vast. Minimaal twee keer per jaar vindt overleg plaats tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en de commissie over de voortgang van het werk van de commissie.
- 3.6 Het samenwerkingsverband en de commissie handelen conform de wet- en regelgeving ten aanzien van bescherming persoonsgegevens (WBP) en conform wat bepaald is in het convenant 'Digitale Onderwijsmiddelen en privacy' van de PO- en VO-Raad.
- 3.7 Het bestuur van het samenwerkingsverband stelt een privacyreglement vast, dat van toepassing is op alle betrokkenen bij de aanvraag en toekenning van TLV's binnen het samenwerkingsverband.

4. Vormen TLV-aanvraag en procedure

4.1 Controle TLV-commissie

De TLV-commissie controleert bij elke aanvraag² of:

- a. de toepasselijke termijnen in acht zijn genomen;
- b. de ouders/verzorgers voldoende gelegenheid hebben gehad hun zienswijze naar voren te brengen; Indien ouders/verzorgers het niet eens zijn met de aanvraag, blijkt uit het dossier (bijvoorbeeld door een aangehecht verslag), dat ouders bij elke stap in de procedure in het voortraject voldoende geïnformeerd zijn en dat al het mogelijke is gedaan om met hen tot overeenstemming te komen. Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag hebben ouders 4 weken de tijd gehad hun zienswijze toe te lichten;
- c. de betreffende leerling, leeftijdsadequaat, voldoende gelegenheid heeft gehad zijn/haar zienswijze naar voren te brengen;
- d. aan de volgende vormeisen is voldaan:

² Beschikbaarstelling gaat volgens de overdracht- of toegangsprocedures voor dossiers of dossiercomponenten, zoals die in het kader van de digitalisering van het groeidocument zijn vastgelegd in het samenwerkingsverband.

- I. De aanvraag gaat vergezeld van het groeidocument³ van de betreffende leerling, waar het OPP deel van uitmaakt. Het groeidocument/OPP bevat een integraal beeld van de onderwijs-ondersteunings- en zorgbehoefte van de leerling. De cognitieve, didactische, sociaal-emotionele en de lichamelijk/motorische ontwikkeling, zijn beschreven in relatie tot de interactie met de leerkracht, de groep en de eigen sociale (leef)omgeving. Indien aan de orde, is de zorgbehoefte van de leerling / de thuissituatie daarbij betrokken;
- II. De aanvraag is voorzien van een deskundigenadvies met dag- en handtekening van twee gedragsdeskundigen (een orthopedagoog en/of psycholoog en een tweede deskundige⁴). Als het gaat om de aanvraag van een basisschool kunnen niet zowel de eerste als de tweede deskundige verbonden aan een s(b)o-school;
- III. De aanvraag is voorzien van een beargumenteerde keuze voor een onderwijsvoorziening in het speciaal (basis) onderwijs die, rekening houdend met de thuissituatie, tegemoet kan komen aan de beschreven onderwijs-ondersteunings- en zorgbehoeften van de leerling. Deze geeft tevens een advies over de duur van de plaatsing, inclusief eventuele terugplaatsingsmogelijkheden;
- IV. De aanvraag is voorzien van een dag- en handtekening van de directeur van de school.

4.2 Afhandeling aanvragen

Het samenwerkingsverband handelt aanvragen voor een TLV als volgt af:

- a. Het schoolbestuur (of daartoe gemandateerde) vraagt de TLV aan bij het secretariaat van het samenwerkingsverband door overlegging van het leerlingdossier.
- b. Binnen 1 week ontvangt het aanvragende schoolbestuur (of daartoe gemandateerde) een bericht van ontvangst.
- c. Binnen 3 weken ontvangt het aanvragende schoolbestuur (of daartoe gemandateerde) een reactie namens de TLV-commissie, waarin staat of de TLV-commissie de aanvraag in behandeling neemt. Er zijn drie mogelijkheden:
 - I. de aanvraag voldoet aan alle vormeisen en bevat voldoende informatie om over te beslissen, of:
 - II. indien de school volgens de TLV-commissie niet aan de vorm- of procedurele eisen heeft voldaan, wordt de aanvraag als niet ontvankelijk verklaard en wordt er geen formele TLV-aanvraag gestart door de commissie. De aanvragende school kan opnieuw een aanvraag indienen voor dezelfde leerling, of:
 - III. De TLV-commissie kan besluiten een aanvraag aan te houden om de school in de gelegenheid te stellen aanvullende informatie te verstrekken. De aanhouding is aan een termijn gebonden, die de commissie daaraan stelt; wordt deze overschreden dan wordt aanvraag als niet ontvankelijk verklaard;
- d. Binnen 3 weken na akkoord dossier: het samenwerkingsverband geeft TLV-beslissing af met een schriftelijke verantwoording.
- e. Het samenwerkingsverband informeert de schoolbesturen jaarlijks uiterlijk 1 februari over de uiterste aanvraagdatum voorafgaand aan de zomervakantie. Het aanvragen voor (of op) die datum garandeert een beslissing door de commissie voor de zomervakantie. Een aanvraag, die na die datum wordt ingediend, wordt alleen ontvankelijk verklaard als de commissie er voor de zomervakantie over kan beslissen.

4.3 Besluit TLV

- a. De commissie komt tot een beslissing binnen 6 weken na het in behandeling nemen van de aanvraag, met zo nodig een beargumenteerde en aan het schoolbestuur (of daartoe gemandateerde) meegedeelde verlenging van maximaal 4 weken.

³ Het groeidocument met vorm en inhoud volgens de afspraken daarover in het samenwerkingsverband.

⁴ Volgens de hiervoor geldende AMvB, die o.m. stelt dat de expertise van de tweede deskundige gerelateerd kan zijn aan de beperking van de leerling.

- b. De commissie deelt de beslissing mee aan het schoolbestuur (of daartoe gemandateerde). Tevens gaat een kopie van het besluit naar de ouders/verzorgers. De commissie stelt, bij een positief besluit, een kopie van het besluit en het dossier via een download service beschikbaar aan de school die, wanneer bekend, voornemens is de leerling te plaatsen.
- c. Wanneer de commissie TLV voornemens is een besluit te nemen dat afwijkt van de aanvraag, vindt hoor en wederhoor plaats met de ouders.
- d. De beslissing gaat vergezeld van een verantwoording in termen van het beoordelingskader.
- e. In spoedeisende situaties, dit ter beoordeling door de directeur-bestuurder, beslist de commissie zo snel mogelijk binnen de maximale termijn van 6 weken, en met voorrang op de andere aanvragen.

5. Inhoudelijke oordeelsvorming

5.1 De beoordelingsaspecten

De commissie TLV komt tot een inhoudelijk oordeel op grond van een afweging van de volgende twaalf beoordelingsaspecten:

5.1.1 *Leerling aspecten*

- a. De specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- b. De mate van acceptatie van de eigen ondersteuningsbehoefte en de mate waarin de leerling verantwoordelijkheid voor het eigen handelen kan nemen; beide leeftijdsadequaat en vanuit de mogelijkheden van de leerling gezien;
- c. De ernst van de problematiek, het welbevinden van de leerling en de mate van hinder die de leerling ondervindt;
- d. De mate waarin de leerling bereid is hulp te accepteren;

5.1.2 *School aspecten*

- a. De specifieke ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en van de IB-er;
- b. Is de school in staat de fasen van het handelingsgericht werken (HGW)-cyclus (waarnemen, analyseren en begrijpen, plannen en realiseren) goed te beschrijven;
- c. De mate waarin de school aan de basisondersteuning te heeft voldaan;
- d. De mate waarin de school voldoende en adequate extra ondersteuning heeft ingezet;

5.1.3 *Ouder aspecten*

- a. De specifieke ondersteunings- en zorg behoeften van de ouders;
- b. De mate van erkenning van de ondersteuningsbehoefte van hun kind;
- c. De mate van verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen in de ondersteuning van hun kind;
- d. De bereidheid en mogelijkheden tot ondersteunend oudergedrag op diverse niveaus;

5.2 De inhoudelijke beoordeling

De twaalf beoordelingsaspecten worden door de TLV-commissie in hun onderlinge samenhang beoordeeld om tot een beslissing over een aanvraag te komen. De beoordelingsaspecten geven inzicht in de voorwaarden die nodig zijn voor een leerling om goed te kunnen functioneren en zich verder te kunnen ontwikkelen. Een passende aanpak voor het geconstateerde probleem kan dus gericht zijn op het in orde brengen van een voorwaarde in plaats van direct gericht op het handelen van de leerling. Het beoordelingskader maakt een transparante beoordeling van de TLV-aanvragen mogelijk en geeft handvatten voor de verantwoording van de TLV-besluiten.

Bij het maken van de inhoudelijke beoordeling beoordeelt de TLV-commissie de aangeleverde informatie op de weergegeven aspecten. Daarbij gaat het ook om de beoordeling van de wederzijdse beïnvloeding van diverse aspecten. Als voorbeeld: het kan natuurlijk heel goed zijn, dat de houdingskenmerken van ouders (vraag 8) juist zeer ondersteunend zijn, maar dat de ernst van de problematiek de mogelijkheden van leerkrachten en IB-ers in het regulier onderwijs toch zodanig te boven gaat, dat de TLV dient te worden toegewezen. Anderzijds kunnen er houdingskenmerken bij ouders aan de orde zijn die de noodzaak van een TLV-toewijzing ondersteunen of zelfs de balans doen doorslaan naar toekenning, terwijl de leerling aspecten daar niet helemaal aanleiding toe geven.

Soms kan een van de aspecten zich in zo ernstige mate manifesteren, dat dit de doorslag geeft, soms gaat het om het totaalbeeld van de diverse aspecten. Daarom is onderstaande volgorde geen vast gegeven, maar een leidraad voor de beoordeling en verantwoording.

De volgende vragen zijn aan de orde:

1. Is er voldoende informatie beschikbaar om de beoordeling te kunnen uitvoeren?
2. Zijn de ondersteuningsbehoeften van de leerling en school (leerkracht, IB, team) voldoende duidelijk?
3. Voldoet de school van herkomst aan de afspraken binnen het samenwerkingsverband over de basisondersteuning en is er voldoende basisondersteuning ingezet?
4. Heeft de school van herkomst voldoende en de juiste extra ondersteuning ingezet, of is voldoende gemotiveerd dat op voorhand duidelijk was dat het niet zinvol was extra ondersteuning in te zetten?⁵
5. Heeft de extra inzet geleid tot voldoende positieve resultaten?

NB: Wanneer de kosten voor extra ondersteuning gerechtvaardigd meer gaan bedragen dan 75% van de kosten die gemoeid zijn met een plaatsing in het sbo resp. so, dan komt de leerling in aanmerking voor een TLV. (Uiteraard staat het scholen vrij een leerling tegen hogere kosten binnenboord te houden, maar dat kan niet verplichtend worden opgelegd.)

6. Ondervindt de leerling veel last van de onderwijsproblematiek?
7. Is de ernstinschatting 'ernstig' of 'zeer ernstig'?
8. Overstijgen de houdingskenmerken en/of de ondersteuningsbehoeften van de leerling en/of ouder de mogelijkheden van het regulier onderwijs?

Het is mogelijk dat de TLV-commissie in uitzonderlijke gevallen en TLV toekent, terwijl de beslissing na weging van de aspecten negatief zou moeten uitvallen. De TLV-commissie moet bij deze beredeneerde afwijking dan wel toelichten op welke gronden tot een alternatieve afweging is gekomen.

De commissie beslist over de toelaatbaarheid en bepaalt tevens of dit en TLV voor SBO of SO betreft (de soort TLV) en, indien het een so-TLV betreft, voor welke categorie: laag, midden of hoog. In de bijlage staat weergegeven op grond van welke overwegingen de beslissing van soort en categorie tot stand komt.

⁵ Dit is bij onder- en zij-instroom relevant.